

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-03871/2015-ERU

V Ostravě dne 30. dubna 2015

Č. j. 03871-3/2015-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. KO-03871/2015-ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost **VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s.**, se sídlem Brno, Soběšická 820/156, PSČ 638 01, IČO: 494 55 842, ve věci podezření ze spáchání dvou správních deliktů dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost **VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s.**, se sídlem Brno, Soběšická 820/156, PSČ 638 01, IČO: 494 55 842 (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 46 odst. 12 energetického zákona prováděl

- dne 10. února 2014 v ochranném pásmu podzemního vedení elektrizační soustavy v obci Velké Meziříčí v areálu společnosti Draka Kabely, s.r.o., se sídlem Velké Meziříčí, Třebíčská 777/99, okres Žďár nad Sázavou, PSČ 594 01, IČO: 612 51 071, zemní práce v souvislosti s havárií na vodovodním řadu, při kterých došlo prostřednictvím zemního stroje k poškození kabelového vedení vysokého napětí 1273 VMZ9-Draka2, a
- dne 10. září 2014 v ochranném pásmu podzemního vedení elektrizační soustavy v katastrálním území Střítež u Třebíče u domu č. p. 166 činnost v souvislosti s napojením vodovodní přípojky na vodovodní řad, při které došlo prostřednictvím ručního náradí k poškození kabelového vedení nízkého napětí typu NAVY 4x120,

a tím došlo k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání dvou správních deliktů dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Dle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníku řízení za spáchání dvou správních deliktů dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **úhrnná pokuta ve výši 20 000 Kč** (slovy: dvacet tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 14015.

III. Dle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníku řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení

jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 14015.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 7. října 2014 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením oznámení o zahájení kontroly č. j. 09064-1/2014-ERU ze dne 6. října 2014 a oznámení o zahájení kontroly č. j. 09065-1/2014-ERU ze dne 6. října 2014 dle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), (dále jen „kontrolní řád“) dvě kontroly ve věci dodržování ust. § 46 energetického zákona, a to kontrolu vedenou pod sp. zn. 09064/2014-ERU v důsledku zjištěného poškození podzemního kabelového vedení vysokého napětí, k němuž došlo dne 10. února 2014 v obci Velké Meziříčí v areálu společnosti Draka Kabely, s.r.o., a kontrolu vedenou pod sp. zn. 09065/2014-ERU v důsledku zjištěného poškození podzemního kabelového vedení nízkého napětí, k němuž došlo dne 10. září 2014 v katastrálním území Střítež u Třebíče u domu č. p. 166.

V průběhu obou kontrol shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 30. října 2014 Protokol o kontrole č. K032414, č. j. 09064-6/2014-ERU, a dne 8. prosince 2014 Protokol o kontrole č. K040414, č. j. 09065-9/2014-ERU. Kontrolovaná osoba uplatnila námitky vůči kontrolním zjištěním uvedeným v protokolech o kontrole.

Účastník řízení zaslal prostřednictvím provozovatele poštovních služeb na adresu Úřadu písemné námitky proti kontrolnímu zjištění uvedenému v Protokole o kontrole č. K032414 ze dne 30. října 2014, které byly Úřadu doručeny dne 14. listopadu 2014, a to podáním ze dne 13. listopadu 2014 označeným jako Podání námítky proti „Protokolu o kontrole č. K032414, č. j. 09064-6/2014-ERU“, doručenému datovou schránkou dne 31. 10. 2014 VAS, a. s., Brno.

Účastník řízení namítal, že dle vyjádření Městského úřadu Velké Meziříčí, odboru výstavby a regionálního rozvoje, č. j. [REDAKCE], ze dne 12. listopadu 2014 nebylo v předmětné věci vyžadováno stavební povolení, územní souhlas či územní rozhodnutí, a přesto je v třetím odstavci bodu 3 Protokolu o kontrole č. K032414 konstatováno, že příslušný stavební úřad nevydal stavební povolení.

Účastník řízení dále namítal, že v bodu 4 Protokolu o kontrole č. K032414 není uvedena vazba na smlouvu č. [REDAKCE] o spolupráci při aktualizaci a správě digitálních mapových podkladů města Velké Meziříčí a Dodatek č. [REDAKCE] a na skutečnost, že předmětný kabel dle aktuální situace DTMM včetně ochranného pásma 1 m na obě strany byl mimo prováděný výkop.

Vyřízením námitek proti protokolu o kontrole č. K032414, ze dne 30. října 2014 vydaným dne 16. prosince 2014 pod č. j. 09064-9/2014-ERÚ vyřídila nadřízená osoba kontrolujícího námítky tak, že obě námitky s odkazem na ust. § 14 odst. 1 kontrolního řádu zamítla s odůvodněním, že odstavec 4 bodu 3 Protokolu o kontrole č. K032414 upřesňuje, podle jakého ustanovení zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

(stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, účastník řízení postupoval a že tak nepotřeboval při odstranění havárie na vodovodním řadu stavební povolení, a že bod 4 Protokolu o kontrole č. K032414 označený jako „Závěr“ je shrnutím kontrolních zjištění, ve kterém je pouze stručně konstatováno, zdali došlo k porušení kontrolovaného ustanovení energetického zákona, a s ohledem na neoddělitelnost této části od ostatních částí protokolu o kontrole není důvodné zde opětovně uvádět textaci jakékoliv části protokolu o kontrole, když informace o uzavřené smlouvě č. [REDAKCE] o spolupráci při aktualizaci a správě digitálních mapových podkladů města Velké Meziříčí jsou popsány na straně 3 a 4 Protokolu o kontrole č. K032414.

Účastník řízení zaslal prostřednictvím provozovatele poštovních služeb na adresu Úřadu písemné námitky proti kontrolnímu zjištění uvedenému v Protokole o kontrole č. K040414 ze dne 8. prosince 2014, které byly Úřadu doručeny dne 19. prosince 2014, a to podáním ze dne 18. prosince 2014 označeným jako Protokol o kontrole č. K040414 - námitka.

Účastník řízení namítal, že předmětem objednávky bylo pouze napojení vodovodní přípojky a nikoliv i další činnosti uvedené v pátém odstavci bodu 3 Protokolu o kontrole č. K040414. Jednalo o standardní firemní formulář, v němž sice jsou uvedeny i zbylé činnosti, avšak zakroužkovaná a objednaná činnost byla pouze jedna, a to napojení vodovodní přípojky.

Účastník řízení dále namítal, že byl objednatelem uveden v omyl chybným označením místa napojení. Zaměstnanec účastníka řízení osazoval pas na jednoznačně identifikovaný hlavní uliční řad, sporným bodem bylo místo na opačném konci propoje, tj. část vodovodní přípojky objednatele, pro účastníka řízení chybně označená objednatelem. S ohledem na uvedené účastník řízení žádal o vypuštění slova „domnělý“ ze čtvrté věty sedmého odstavce bodu 3 Protokolu o kontrole č. K040414.

Účastník řízení dále namítal, že prováděl pouze jeden dílčí úkon na celé přípojce, a to napojení přípojky na hlavní vodovodní řad, a proto žádal o vypuštění slova „veškeré“ uvedeného v první větě osmého odstavce bodu 3 Protokolu o kontrole č. K040414.

Vyřízením námitek proti protokolu o kontrole č. K040414, ze dne 8. prosince 2014 vydaným dne 07. ledna 2015 pod č. j. 09065-12/2014-ERÚ vyřídila nadřízená osoba kontrolujícího námitky tak, že všech námitkám účastníka řízení vyhověla, neboť je shledala důvodnými. Část textace kontrolního zjištění tak byla v souladu s ust. § 21 kontrolního řádu změněna formou dodatku k protokolu o kontrole, a to Dodatkem k protokolu o kontrole č. K040414 ze dne 7. ledna 2015.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 09064/2014-ERU a sp. zn. 09065/2014-ERU, jež byly převzaty do správního spisu dne 28. dubna 2015, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětných jednání dopustil účastník řízení. Současně byly dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto přistoupil správní orgán v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

II. Popis skutkového stavu

II. 1. Dle Protokolu o kontrole č. K032414 ze dne 30. října 2014

V rámci kontroly bylo zjištěno, že dne 30. června 2003 byla uzavřena smlouva č. [REDAKCE] o spolupráci při aktualizaci a správě digitálních mapových podkladů města Velké Meziříčí, jejímiž smluvními stranami je Město Velké Meziříčí a správci sítí, a to společnost ČESKÝ TELECOM, a.s., IČO: 601 93 336, společnost Jihomoravská energetika, a.s., IČO: 499 70 194, společnost Jihomoravská plynárenská, a.s., IČO: 499 70 607, a účastník řízení. Předmětem a účelem uvedené smlouvy je společný postup při aktualizaci, správě, archivaci a jednotném zpracování digitální technické mapy města (dále jen „DTMM“) a vytvoření zásad společného financování aktualizace a správy DTMM Velké Meziříčí. Dne 15. října 2014 byl uzavřen dodatek č. [REDAKCE] k uvedené smlouvě.

Dne 10. února 2014 si společnost Draka Kabely, s.r.o., objednala u účastníka řízení písemnou objednávkou č. [REDAKCE] opravu prasklého vodovodního potrubí. Vzájemné vztahy mezi oběma subjekty byly následně upraveny Smlouvou o dílo č. [REDAKCE] ze dne 11. února 2014. Před odstraňováním havárie na vodovodním řadu v areálu společnosti Draka Kabely, s.r.o., v obci Velké Meziříčí nedošlo k vytyčení energetického zařízení v terénu.

Dne 10. února 2014 došlo v areálu společnosti Draka Kabely, s.r.o., v obci Velké Meziříčí při provádění zemních prací souvisejících s odstraněním havárie na vodovodním řadu k poškození podzemního kabelového vedení vysokého napětí 1273 VMZ9-Draka2. Účastník řízení kontrolnímu orgánu na jednání konaném dne 21. října 2014 sdělil, že k poškození kabelového vedení vysokého napětí došlo při strojním hloubení, kdy při odstraňování kamene došlo ke kontaktu lžice bagru s chráničkou a samotným vedením, a tím k poškození kabelového vedení vysokého napětí, a potvrdil také, že nedošlo k vytyčení polohy energetického zařízení vzhledem k platnosti smlouvy č. [REDAKCE] o spolupráci při aktualizaci a správě digitálních mapových podkladů města Velké Meziříčí. Účastník řízení dále uvedl, že k poškození kabelového vedení vysokého napětí došlo v místě, kde jeho pracovníci neočekávali existenci tohoto kabelového vedení, neboť se domnívali, že zemní práce konají mimo ochranné pásmo podzemního vedení elektrizační soustavy do napětí 110 kV. K prokázání této skutečnosti předložil účastník řízení kopii situačního schéma inženýrských sítí pořízeného z DTMM Města Velké Meziříčí.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno provozovateli energetického zařízení, který zajistil jeho okamžitou opravu. Veškeré náklady spojené s opravou podzemního kabelového vedení vysokého napětí 1273 VMZ9-Draka2 byly účastníkem řízení uhrazeny.

II. 2. Dle Protokolu o kontrole č. K040414 ze dne 8. prosince 2014 a Dodatku protokolu o kontrole č. K040414 ze dne 7. ledna 2015

V rámci kontroly bylo zjištěno, že dne 8. září 2014 si paní [REDAKCE], bytem Tkalcovská 1060, 674 01 Třebíč, jako nepodnikající fyzická osoba objednala u účastníka řízení v souvislosti s realizací stavby „Novostavba rodinného domu ve Stříteži“ (viz rozhodnutí Městského úřadu Třebíč, odboru výstavby, ze dne 27. června 2013, č. j. [REDAKCE]) písemnou objednávkou napojení vodovodní přípojky nacházející se na pozemku parc. č. 1056/44, katastrální území Střítež u Třebíče, na vodovodní řad.

Z přípisu účastníka řízení ze dne 8. října 2014 označeném jako Kontrola ve věci poškození kabelového vedení a z Přílohy Záznamu o úrazu ze dne 15. září 2014 vyplývá, že účastník řízení měl pouze napojit předpřipravenou vodovodní přípojku na obnažený vodovodní řad. Veškeré zemní práce související s přípravou napojení zajišťovala objednatelka.

Před započítáním činnosti v ochranném pásmu energetického zařízení v katastrálním území Střítež u Třebíče u domu č. p. 166 (na pozemku parc. č. 1056/44) nedošlo k vytyčení energetického zařízení v terénu.

Dne 10. září 2014 došlo v katastrálním území Střítež u Třebíče u domu č. p. 166 (na pozemku parc. č. 1056/44) při provádění činnosti související s napojením vodovodní přípojky na vodovodní řad k poškození podzemního kabelového vedení nízkého napětí typu NAVY 4x120. Účastník řízení kontrolnímu orgánu na jednání konaném dne 31. října 2014 sdělil, že k poškození kabelového vedení nízkého napětí došlo nastřížením jedné fáze kabelu nízkého napětí stříhacími nůžkami, neboť zaměstnanec účastníka řízení byl objednatelkou uveden v omyl, když objednatelka kabelové vedení nízkého napětí, které bylo vizuálně totožné s materiálem vodovodní přípojky, označila za předpřipravenou vodovodní přípojku.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno provozovateli energetického zařízení, který zajistil jeho okamžitou opravu. Náklady spojené s opravou předmětného podzemního kabelového vedení nízkého napětí nebyly provozovatelem distribuční soustavy, popřípadě jeho zástupcem, po účastníkovi řízení ke dni 8. prosince 2014 nárokovány (fakturovány).

Ze Zázpisu z kontroly bezpečnosti a ochrany zdraví při práci /BOZP/ provedené dne 11. září 2014 vyplývá, že zaměstnanec účastníka řízení, který poškodil kabelové vedení nízkého napětí, byl zasažen elektrickým proudem, v důsledku čehož utrpěl zlomeninu levé horní končetiny a byl zdravotnickou záchrannou službou převezen do zdravotnického zařízení k ošetření. Ze Sdělení o cizím zásahu v ochranném pásmu zařízení provozovaném společností E.ON Česká republika, s. r. o., ze dne 15. září 2014 vyplývá, že v důsledku poškození kabelového vedení nízkého napětí typu NAVY 4x120 nebyla omezena dodávka elektrické energie konečnému uživateli.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval dvěma správními delikty ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení povinností stanovené v ust. § 46 odst. 12 téhož zákona, dle něhož musí být veškeré činnosti v ochranném pásmu i mimo ně prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Uvedené ustanovení tak představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu a to tak, aby nedošlo k jeho narušení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození energetického zařízení.

Znakem skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona je poškození energetického zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností energetické zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, který prostřednictvím svých zaměstnanců vykonával dne 10. února 2014 a dne 10. září 2014 v ochranném pásmu energetických zařízení činnosti, při kterých došlo k poškození dvou energetických zařízení.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu energetického zařízení, a jakým způsobem činnost v ochranném pásmu prováděl. Z ust. § 46 odst. 5 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma podzemního vedení elektrizační soustavy, které činí u vedení do napětí 110 kV včetně a vedení řídicí a zabezpečovací techniky 1 m po obou stranách krajního kabelu.

Správní orgán nejprve konstatuje, že v obou případech nedošlo k vytyčení polohy energetického zařízení v terénu. V prvním případě (tj. skutek dne 10. února 2014) byla účastníkovi řízení vlastní existence elektrizační soustavy známa, kdy z předloženého situačního schéma inženýrských sítí pořízeného v DTMM Města Velké Meziříčí mu muselo být alespoň zřejmé, že zemní práce provádí v bezprostřední blízkosti energetického zařízení a jeho ochranného pásma, ač je fakticky prováděl přímo v ochranném pásmu podzemního kabelového vedení vysokého napětí prostřednictvím zemního stroje (bagru). V důsledku prováděných zemních prací způsobil poškození předmětného energetického zařízení. V druhém případě (tj. skutek dne 10. září 2014) nebyla účastníkovi řízení vlastní existence elektrizační soustavy známa, neboť se nedůvodně spoléhal na tvrzení objednatelky (nepodnikající fyzické osoby), že obnažené vedení je vodovodní přípojka ač jím ve skutečnosti bylo kabelové vedení nízkého napětí typu NAVY 4x120, a účastník řízení tak prováděl v ochranném pásmu podzemního kabelového vedení nízkého napětí prostřednictvím ručního náradí (stříhacích nůžek) činnost, při níž došlo k porušení bezpečnosti tohoto zařízení a poškození zdraví zaměstnance účastníka řízení.

V ochranném pásmu i mimo ně musí být prováděny činnosti tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Subjekt, který chce vykonávat nějakou činnost jako například zemní práce, zřízení stavby či umístění konstrukce apod., by si měl být i bez znalosti zákona vědom, že při své činnosti musí postupovat opatrně a obezřetně, aby při ní nedošlo k poškození některé z inženýrských sítí.

Správní orgán poukazuje na skutečnost, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na bezpečném provozu zařízení elektrizační soustavy. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu energetického zařízení je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Lze proto konstatovat, že účastník řízení svým postupem v obou případech porušil povinnost stanovenou v ust. § 46 odst. 12 energetického zákona, a to povinnost provádět činnosti v ochranném pásmu i mimo ně tak, aby nedošlo k poškození energetického zařízení.

Správní orgán tak zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 46 odst. 12 energetického zákona prováděl v ochranném pásmu energetických zařízení činnosti, které poškodily energetické zařízení, když

- dne 10. února 2014 prováděl v ochranném pásmu podzemního vedení elektrizační soustavy v obci Velké Meziříčí v areálu společnosti Draka Kabely, s.r.o., zemní práce v souvislosti s havárií na vodovodním řadu, při kterých došlo prostřednictvím zemního stroje k poškození kabelového vedení vysokého napětí 1273 VMZ9-Draka2, a
- dne 10. září 2014 prováděl v ochranném pásmu podzemního vedení elektrizační soustavy v katastrálním území Strítež u Třebíče u domu č. p. 166 činnost v souvislosti s napojením vodovodní přípojky na vodovodní řad, při které došlo prostřednictvím ručního náradí k poškození kabelového vedení nízkého napětí typu NAVY 4x120.

Správní orgán má tak na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky dvou správních deliktů dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se Úřad nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedených deliktů.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty.

V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil dva kabely podzemního vedení elektrizační soustavy, čímž došlo k ohrožení bezpečnosti provozu energetického zařízení. Současně však byl daným jednáním ohrožen i zájem společnosti na ochraně života a zdraví. Správní orgán při posuzování jednání účastníka řízení v prvním případě (tj. skutek dne 10. února 2014) přihlédl také ke skutečnosti, že svou činností, v jejímž důsledku došlo k poškození energetického zařízení, odvracel přímo hrozící nebezpečí, které sám nevyvolal. Správní orgán má však za to, že škoda, která jednáním účastníka řízení fakticky vznikla a objektivně vzniknout mohla, když život a zdraví zaměstnanců účastníka řízení, kteří prostřednictvím zemního stroje (bagru) poškodili podzemní kabelové vedení vysokého napětí, bylo vážně ohroženo, je závažnější než škoda, která mohla vzniknout, kdyby vzniklá havárie nebyla neprodleně odstraněna. Dle názoru správního orgánu tak jednání účastníka řízení naplnilo v obou případech znaky materiální stránky správního deliktu.

Správní orgán se zabýval také otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá a účastník řízení existenci takových okolností ani netvrdil.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání dvou správních deliktů dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Ve správním řízení bylo prokázáno, že se účastník řízení dopustil dvou správních deliktů, za které Úřad ukládá pokutu. Takové jednání právní teorie označuje za souběh správních deliktů, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více deliktů dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se účastník řízení více skutky dopustil opakovaně naplnění téže skutkové podstaty.

Pro zodpovězení hmotněprávní otázky, jak postihnout delikventa, který se jedním skutkem dopustil více správních deliktů, nedává energetický zákon žádnou odpověď a není tedy zřejmé, podle které z rovnorodých právních zásad zákonodárce zamýšlel postupovat, zda podle zásady kumulativní, asperační nebo absorpční. Lze však lehce dovodit, že uložení pokuty za každý skutek izolovaně posuzovaný by mohlo vést ke zcela absurdním důsledkům, kdy by bylo možno jednomu účastníkovi řízení uložit desítky pokut o celkové výši v řádu set milionů; takovou možnost považuje Úřad za odporující smyslu a účelu zákona. Mlčení zákonodárce o tom, jak právně posoudit souběh deliktů, tedy v žádném případě nelze řešit ve prospěch zásady sčítací, která je jen jednou z rovnocenných právních zásad, užívaných právními řády pro řešení takových případů. Pro její upřednostnění není žádný faktický ani právní důvod.

Jestliže zákon vůbec určitou otázku neřeší a nebylo by proto možno spravedlivě rozhodnout, je nutno obrátit se k obsahově nejbližším právním předpisům, které tyto otázky zodpovídají (per analogiam legis) a není-li ani jich, užít analogie práva, tedy obecných právních principů (postup per analogiam iuris). Jiný postup v právním státě, který musí vycházet z principu jednotného právního řádu, možný není, i když je samozřejmé, že pozitivněprávní zákonná úprava by byla nanejvýš žádoucí a užití analogie v oblasti správního trestání je vůbec možné jen omezeně, a to vždy jen ve prospěch delikventa.

V tomto případě je tedy nutné i pro případy reálné konkurence správních deliktů analogicky aplikovat ust. § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, který takovýto případ řeší užitím zásady absorpční. Podle citovaného ustanovení zákona o přestupcích se za více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží sankce podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji postižitelný. Ve svých důsledcích to znamená, že správní orgán v uvedeném případě vysloví vinu za všechny sbíhající se delikty, ale sankci (pokutu) uloží ve výměře ustanovení vztahujícího se na ten ze sbíhajících se deliktů, který je nejpřísněji postižitelný, a pokud je u sbíhajících se správních deliktů stanovena sankce shodná, uloží jedinou sankci ve výměře podle nejzávažnějšího z nich.

Správní orgán prokázal, že se účastník řízení dopustil spáchání dvou správních deliktů, a to správních deliktů dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Jako závažnější správní orgán vyhodnotil jednání účastníka řízení dne 10. září 2014, neboť zde došlo k poškození podzemního kabelového vedení, aniž by si účastník řízení nechal vytyčit polohu kabelového vedení elektrizační soustavy v terénu. Skutek ze dne 10. února 2014 správní orgán nepovažuje za závažnější správní delikt, ač zde došlo k poškození kabelového vedení vysokého napětí prostřednictvím zemního stroje, protože činností, v jejímž důsledku došlo k poškození energetického zařízení, odvrátil účastník řízení přímo hrozící nebezpečí, které sám nevyvolal, a uvedený skutek je tak méně společensky nebezpečný (škodlivý), než skutek spáchaný dne 10. září 2014.

Za správní delikt dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit dle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto správní deliktu.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat dle ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlédnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení. Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci.

K tíži účastníka řízení hodnotí správní orgán skutečnost, že účastník řízení si v daném případě nezajistil, případně od objednatelky nevyžadoval, vytyčení polohy energetického zařízení v terénu, když mu muselo být zjevné, že se na daném pozemku bude nacházet vedení elektrizační soustavy, když činnost prováděl v zastavěné či zastavované oblasti, a pouze se spoléhal na tvrzení objednatelky, že předpřipravené vedení je vodovodní přípojka a vodovodní řad. V daném případě je také nutné posuzovat účastníka řízení jako odborníka, neboť se jedná o právnickou osobou poskytující danou činnost za úplatu, a objednatelku, nepodnikající fyzickou osobu, jako neoborníka (laika). Dále jako přitěžující okolnost posoudil správní orgán skutečnost, že v důsledku poškození energetického zařízení došlo k poškození zdraví osoby a že se účastník řízení dopustil spáchání dvou správních deliktů, které jsou posuzovány v souběhu.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům

pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 20 000 Kč, tj. u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Po zvážení všech okolností ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a s ohledem na zásadu absorpce byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 20 000 Kč, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze dle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly